

Sesida dals

22 d'avust 2017

Communitgà ils

23 d'avust 2017

Protocol nr.

712

Dumonda Casanova (Glion)

concernent l'avegnir da la gasetta dal di rumantscha La Quotidiana

Resposta da la regenza

Sin invitaziun da la Lia rumantscha ha gù lieu il 1. da zercladur 2017 ina scuntrada da represchentantas e represchentants da l'uffizi federal da cultura, dal departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient e da la Lia rumantscha per chattar soluziuns pussaivlas per cuntinuar cun la gasetta dal di rumantscha "La Quotidiana" ch'è periclitada da vegnir sistida. Tut las parts participadas al discurs èn stadas da l'avis ch'i dovria – ord vista da la promoziun linguistica – ina cuntrada da medias ferma e qualitativamain buna en rumantsch. Per pudair restar en vita stoppia ina lingua vegnir duvrada er en la furma scritta dal mintgadi. En quest connex gioghian las medias ina rolla decisiva. En ina communicaziun cuminaivla èsi vegnì menziunà ch'i sa tractia en in emprim pass urgent da segirar la purschida da medias existenta en il sector da las medias stampadas. A media vista saja ultra da quai indispensabel da prender en mira las pussaivladads da svilup da tut la purschida da medias rumantscha en il sector da las medias stampadas sco er en il sector electronic.

Sa basond sin la discussiun menziunada ha la Lia rumantscha elavurà ina descripciun dal project ed ha fixà ils terms dal project "Medias en lingua rumantscha a partir da l'onn 2019". Quest project è vegnì lantschà il 1. da fanadur 2017 cun registrar il stadi actual. Sia finamira è quella da sviluppar – per las medias rumantschas – in concept ch'è accordà cun tut las parts participadas (producents, consuments, sponsurs) e da convertir quel en ina furma realisabla.

En vista a quests fatgs respunda la regenza las dumondas concretas sco suonda:

Tar la dumonda 1: A chaschun da la festa da giubileum da 20 onns da La Quotidiana e da l'Agentura da novitads rumantscha ha er la regenza punctuà cleramain l'importanza da las medias stampadas rumantschas. Er la confederaziun, il chantun e la Lia rumantscha èn stads da l'avis a chaschun dals discurs menziunads «ch'i dovria – ord vista da la promoziun linguistica – ina cuntrada da medias ferma e qualitativamain buna en rumantsch».

Tar la dumonda 2: La confederaziun ed il chantun concedan contribuziuns annualas a l'instituziun purtadra da l'Agentura da novitads rumantscha (ANR); la purschida da la ANR furma la basa per ina purschida uschè vasta sco pussaivel en il sector da las medias stampadas. Tenor l'art. 14 al. 1 lit. c da l'ordinaziun da linguas dal chantun Grischun dals 11 da december 2007 (OLing; DG 492.110) po il chantun surpigliar 10 fin 15 pertschient dals custs betg cuvrids da gasettas e da revistas rumantschas e talianas per indemnisar prestaziuns che mantegnan la lingua. Quests dus instruments che permettian da conceder contribuziuns periodicas duain furmar er en l'avvenir la part centrala da la promoziun chantunala da linguas en il sector da las medias stampadas. Envers in ulteriur sustegn extraordinari è la regenza averta en vista a la situaziun actuala difficila. Quel po vegnir concedì però mo a temp limità en il senn d'ina soluziun transitorica.

Tar la dumonda 3: Per impedir che La Quotidiana vegnia sistida avant ch'il project tschiffa pe, è ina part integrala dal project quella da sustegnair l'ediziun da La Quotidiana per in temp limità ad interim sin l'onn 2018. A chaschun da la scuntrada menziunada dal 1. da zercladur 2017 èn ins sa cunvegnì che la confederaziun, il chantun e la Lia rumantscha sa participeschan al project cun ina summa da medema autezza, numnadamain cun mintgamai 50 000 francs. Ils 15 d'avust ha la regenza deliberà la summa correspundenta.

En num da la regenza
La presidenta:

B. Janom Steiner

Il chancelier:

Daniel Spadin